

PTT acentelerinin vergisel yükümlölükleri ile defter tutma zorunlulukları hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[172-2012/VUK-2-...]-533
Tarih	26.03.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[172-2012/VUK-2-...]-533

26/03/2015

Konu : PTT acentelerinin vergisel yükümlölükleri ile defter tutma zorunluluğu.

İlgi özelge talep formunuzda, PTT acenteliği işleticisi olduğunuz ve bu faaliyetinizden dolayı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 18 inci maddesindeki istisnadan yararlanıp yararlanamayacağınız, gelir vergisi ve geçici vergi ödeyip ödemeyeceğiniz, gelir vergisi tevkifatı karşısındaki durumunuz ve defter tasdik ettirip ettirmeyeceğiniz ile katma değer vergisi yönünden mükellefiyetiniz hususunda Başkanlığımız görüşünü talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

I-GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 18 inci maddesinde, "(3418 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle eklenen madde) PTT acenteliği faaliyetinden elde edilen kazançlar, gelir vergisinden

müstesnadır. Bu kazanç istisnasının, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur." hükmü yer almakta olup Kanunun 94 üncü maddesinde, vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar ile vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratlar sayılmış, aynı maddenin birinci fıkrasının (12) numaralı bendinde, PTT acenteliği yapanlara, bu faaliyetleri nedeniyle ödenen komisyon bedeli üzerinden (2009/14592 sayılı B.K.K. uyarınca) %20 oranında tevkifat yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan anılan Kanunun 86 ncı maddesinin (1-a) bendinde ise, tam mükellefiyette kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısımları için yıllık beyanname verilmeyeceği ve diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde de bu gelirlerin beyannameye dahil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun mükerrer 120 nci maddesinde ise; "Ticari kazanç sahipleri (basit usulde vergilendirilenler hariç) ile serbest meslek erbabı cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, bu Kanunun ticari veya mesleki kazancın tespitine ilişkin hükümlerine göre (indirim ve istisnalar ile Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri de dikkate alınarak) belirlenen ilgili hesap döneminin üçer aylık kazançları (42 nci madde kapsamına giren kazançlar ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanların bu işlerden sağladıkları kazançlar hariç) üzerinden, 103 üncü maddede yer alan tarifenin ilk gelir dilimine uygulanan oranda geçici vergi öderler. Geçici vergi matrahının hesaplanmasında dönem sonu mal mevcutları, kayıtlar üzerinden tespit edilebilir." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, PTT acenteliği faaliyetiniz nedeniyle elde ettiğiniz komisyon ödemeleri üzerinden %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmekte olup yapılan bu gelir vergisi tevkifatı nihai vergileme olacaktır. Dolayısıyla, bu kazanç için yıllık gelir vergisi beyannamesi ve gelir geçici vergi beyannamesi verilmeyeceği gibi diğer kazançlar için beyanname verilmesi durumunda ise istisna kapsamındaki bu kazançların beyannameye dahil edilmemesi gerekmektedir.

II-KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisinin konusunu teşkil ettiği; 20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın bu işlemlerin karşılığını oluşturan bedel olduğu ve bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veya bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği; 24/b maddesinde de ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıklarının katma değer vergisi matrahına dahil edileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, katma değer vergisi oranları, aynı Kanunun 28 inci maddesinin Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesine ekli I sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 1, II sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 8, bu

listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için % 18 olarak tespit edilmiştir.

Buna göre, PTT acenteliği faaliyetiniz nedeniyle elde ettiğiniz komisyon ödemeleri üzerinden genel oranda (%18) katma değer vergisi hesaplanması gerekmektedir.

III-VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "İstisnalar" başlıklı 173 üncü maddesine göre defter tutma mecburiyeti, gelir vergisinden muaf olan esnaf ve gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler; Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları basit usulde tespit edilenler; kurumlar vergisinden muaf olan iktisadi kamu müesseseleri ile kurumlar vergisinden muaf olan dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler hakkında uygulanmaz.

Aynı maddenin devamında da bu istisna hükümlerinin, gelir veya kurumlar vergilerinden muaf olmakla beraber diğer vergilerden birine tabi olan ve bu vergileri götürü usulde tespit edilmeyen mükelleflerin muaf olmadıkları vergiler için tutacakları defterleri kapsamadığı açıklanmıştır.

Bu itibarla, PTT acenteliği faaliyeti defter tutma mecburiyetinin uygulanmayacağı gerçek ve tüzel kişiler hakkındaki istisna maddesi kapsamında olmadığından defter tutma zorunluluğunuz bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.